

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 55/21
V Luxemburgu 15. apríla 2021

Rozsudok vo veci C-194/19
H. A./État belge

Žiadateľ o azyl musí mať možnosť odvolávať sa na okolnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o odovzdaní, proti ktorému podáva opravný prostriedok

Každému členskému štátu prináleží stanoviť procesné náležitosti týkajúce sa žalôb určených na zaručenie tejto účinnej súdnej ochrany

H. A., štátny príslušník tretej krajiny, podal v Belgicku žiadosť o azyl. Keďže španielske orgány súhlasili s jeho prevzatím, bola jeho žiadosť zamietnutá a bolo voči nemu prijaté rozhodnutie o odovzdaní do Španielska. O niečo neskôr brat H. A. tiež pricestoval do Belgicka a podal v tomto štáte žiadosť o azyl. H. A. podal teda žalobu proti rozhodnutiu o odovzdaní, ktoré bolo voči nemu prijaté, pričom najmä tvrdil, že ich jednotlivé žiadosti o azyl by sa mali posudzovať spoločne.

Táto žaloba bola zamietnutá z dôvodu, že brat H. A. prišiel do Belgicka až po prijatí sporného rozhodnutia, a preto táto okolnosť nemohla byť zohľadnená pri posúdení zákonnosti uvedeného rozhodnutia. H. A. podal kasačný opravný prostriedok na Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) s tvrdením, že bolo porušené jeho právo na účinný opravný prostriedok, ktoré vyplýva z nariadenia Dublin III¹ a článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“). Bez ohľadu na to, či príchod brata H. A. mohol mať skutočne vplyv na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti H. A. o azyl,² Conseil d'État má určiť, či žiadateľ o azyl má mať možnosť odvolávať sa na okolnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o jeho odovzdaní. V tejto súvislosti sa rozhodla obrátiť na Súdny dvor.

Súdny dvor v rozsudku veľkej komory rozhodol, že právo Únie³ bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že súd rozhodujúci o žalobe o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu o odovzdaní nemôže v rámci preskúmania tohto opravného prostriedku zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto nariadenia a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatnenia nariadenia Dublin III. Inak je to v prípade, ak táto právna úprava stanovuje osobitný opravný prostriedok, ktorý možno podať hneď po tom, ako nastanú takéto okolnosti, pod podmienkou, že tento opravný prostriedok umožňuje *ex nunc* preskúmanie situácie dotknutej osoby, ktorého výsledky sú pre príslušné orgány záväzné.

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor dospel k tomuto záveru po tom, čo pripomína, že nariadenie Dublin III⁴ stanovuje, že osoba, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie o odovzdaní, má **právo na účinný opravný prostriedok** proti tomuto rozhodnutiu a že tento opravný prostriedok sa musí týkať najmä preskúmania uplatňovania tohto nariadenia. Tiež pripomína, že už rozhodol, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu musí mať k dispozícii účinný a rýchly opravný prostriedok, ktorý mu umožní odvolať sa na

¹ Článok 27 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 31, ďalej len „nariadenie Dublin III“).

² Pozri definíciu pojmu „rodinní príslušníci“, ktorá sa nachádza v článku 2 písm. g) nariadenia Dublin III, a článok 10 tohto nariadenia.

³ Článok 27 ods. 1 nariadenia Dublin III v spojení s odôvodnením 19 tohto nariadenia, ako aj s článkom 47 Charty.

⁴ Článok 27 ods. 1 a odôvodnenie 19 uvedeného nariadenia Dublin III.

okolnosti, ktoré nastali po tom, čo bolo voči nemu prijaté rozhodnutie o odovzdaní, ak je zohľadnenie týchto okolností rozhodujúce na účely správneho uplatnenia nariadenia Dublin III.⁵

Súdny dvor však zdôrazňuje, že členské štáty nie sú napriek tomu povinné organizovať svoj systém opravných prostriedkov tak, aby bola požiadavka zohľadniť takéto okolnosti zaručená v rámci preskúmania opravného prostriedku umožňujúceho spochybniť zákonnosť rozhodnutia o odovzdaní. Normotvorca Únie totiž harmonizoval len niektoré procesné podmienky práva podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu o odovzdaní a nariadenie Dublin III nespresňuje, či z neho nevyhnutne vyplýva, že súd, ktorý o tomto opravnom prostriedku rozhoduje, môže *ex nunc* preskúmať zákonnosť rozhodnutia o odovzdaní. Preto na základe zásady procesnej autonómie **prináleží každému členskému štátu, aby upravil tieto náležitosti** pod podmienkou, že nesmú byť **menej priaznivé** než pravidlá, ktoré upravujú podobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že **nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo Únie** (zásada efektivity).

Pokiaľ ide v prejednávanej veci konkrétnejšie o zásadu efektivity, Súdny dvor uvádza, že žaloba o neplatnosť podaná proti rozhodnutiu o odovzdaní, v rámci ktorej súd, ktorý o nej rozhoduje, nemôže zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto rozhodnutia a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatňovania nariadenia Dublin III, **nezabezpečuje dostatočnú súdnu ochranu, ktorá dotknutej osobe umožňuje uplatniť práva, ktoré jej priznáva toto nariadenie a článok 47 Charty**. Súdny dvor však dodáva, že takúto ochranu možno zaručiť v rámci vnútroštátneho súdneho systému posudzovaného ako celok **osobitným opravným prostriedkom**, ktorý je odlišný od opravného prostriedku určeného na zabezpečenie preskúmania zákonnosti rozhodnutia o odovzdaní a ktorý umožňuje zohľadniť takéto okolnosti. Tento osobitný opravný prostriedok však musí dotknutej osobe zaručiť možnosť dosiahnuť, aby príslušné orgány žiadajúceho členského štátu nemohli pristúpiť k jej odovzdaniu **v prípade, že by okolnosť, ktorá nastala po prijatí rozhodnutí o odovzdaní, bránila jeho vykonaniu**. Musí tiež zabezpečiť, že ak neskoršia okolnosť zakladá zodpovednosť žiadajúceho členského štátu za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, príslušné orgány tohto členského štátu sú povinné prijať opatrenia potrebné na uznanie tejto zodpovednosti a na bezodkladné začatie tohto posudzovania. Okrem toho uplatnenie tohto osobitného opravného prostriedku nemôže byť podmienené tým, že dotknutá osoba je pozbavená slobody, ani tým, že dotknuté rozhodnutie o odovzdaní má byť bezprostredne vykonané.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁵ Pozri rozsudok z 25. októbra 2017, Shiri, [C-201/16](#) (pozri tiež tlačové komuniké [č. 111/17](#)), a rozsudok z 25. januára 2018, Hasan, [C-360/16](#).